

Het gaat om drainwater bij substraatteelt, drainagewater bij grondgebonden teelt en filterspoelwater als daar drainwater of bemest gietwater voor wordt gebruikt.

Glastuinbouw sinds 1 januari verplicht om water te zuiveren

Nieuwe verplichting kent opstartproblemen

Sinds 1 januari van dit jaar zijn glastuinbouwbedrijven verplicht hun waterstromen te zuiveren. Het gaat daarbij om drainwater bij substraatteelt, drainagewater bij grondgebonden teelt en filterspoelwater als daar drainwater of bemest gietwater voor wordt gebruikt. Hoe erg staat het water nu tot onze lippen?

Auteur: Guy Oldenkotte

Sinds begin dit jaar zijn glastuinbouwbedrijven verplicht waterstromen te zuiveren van gewasbeschermingsmiddelen voordat het water wordt geloosd op het riool of oppervlaktewater. Daarbij worden strenge eisen gesteld aan het resultaat dat de (mobiele) zuiveringsinstallatie of collectieve zuivering wordt geacht te leveren. Het zuiveringsrendement van de installatie moet minimaal 95% zijn. Met de nieuwe zuiveringsplicht legt de overheid de verantwoordelijkheid voor schoon

water nog nadrukkelijker bij de 'vervuiler'. Hoewel de plannen voor de verplichting en de beoogde ingangsdatum al enkele jaren bekend zijn, kan gesteld worden dat de glastuinbouw in ons land er op 1 januari van dit jaar nog niet helemaal klaar voor was. 'Bedrijven in de glastuinbouw zijn druk bezig de zuiveringsinstallaties te plaatsen. Omdat het om veel bedrijven gaat, waarvan de meeste een zuiveringsinstallatie moeten kopen en ook nog moeten laten installeren, is er momenteel een

wachtlijst voor plaatsing van de installaties', zegt Jane Alblas namens de Unie van Waterschappen. Zij verwacht dat het nog even gaat duren voordat iedereen die individueel moet gaan zuiveren over een installatie beschikt. De vertraging is opmerkelijk, omdat er al jaren wordt gesproken over de wet. De tekst voor de wet werd al in de zomer van 2017 gepubliceerd, maar het besluit om de wet daadwerkelijk in werking te laten treden, werd pas eind november genomen. Ook kwam het Platform

6 min. leestijd

Duurzame Glastuinbouw al begin 2017 met de aanpak 'aantonen nullozing'. Hierin wordt beschreven hoe tuinders kunnen aantonen dat nullozing op hun bedrijf aannemelijk is. In die aanpak is ook vastgelegd hoe een handhaver of toezichthouder dit kan toetsen namens het bevoegd gezag. Toch is de vertraging bij de glastuinders volgens Guus Meis van LTO Glaskracht verklaarbaar. Als beleids-specialist water en omgeving adviseert hij de leden hoe zij zich kunnen conformeren aan de wet. Hij wijst erop dat de definitieve wettekst lang op zich heeft laten wachten, waardoor het lang onzeker was hoe de verplichting er werkelijk uit zou komen te zien. Proactief stappen ondernemen door tuinders zou daardoor het risico met zich mee brengen dat ze de verkeerde stappen ondernemen.

Informatie verkrijgbaar

Meis erkent dat nog niet alle glastuinbouwbedrijven klaar zijn voor de wet, maar wijst erop dat er wel een groter bewustzijn is met betrekking tot het voorkomen van lozingen en hergebruik van proceswater. Tuinders die nog altijd op zoek zijn naar een zuiveringsinstallatie, kunnen voor informatie terecht bij de Helpdesk Water van Rijkswaterstaat. De helpdesk heeft als doel de kennis binnen de werkvelden waterbeleid en waterbeheer zoveel mogelijk toegankelijk te maken. RWS werkt daarbij intensief samen met diverse organisaties en organisatieonderdelen. Anno maart 2018 is dat nog altijd 'werk in uitvoering' stelt woordvoerder Cherry! Naarden. 'Er komen nog wel vragen binnen, maar in beperkte mate, en niet meer of minder dan voor 1 januari 2018. Het afgelopen jaar heeft vooral de sector in de vorm van LTO Glaskracht in brede

zin met de achterban gecommuniceerd en deze voorgelicht over de invoering van de zuiveringsplicht.' De Helpdesk Water deelt informatie over welke zuiveringsinstallaties geschikt zijn bevonden om te worden toegepast voor het zuiveren van water. Aan die lijst wordt nog altijd gewerkt. 'De beoordeling van de installaties vindt plaats door de Beoordelingscommissie Zuiveringsinstallaties Glastuinbouw (BZG). Inmiddels staan er na anderhalf jaar veertien installaties en twee mobiele installaties op de BZG-lijst. In de praktijk gaat het echter om veel meer, omdat de installaties die worden aangeboden voor verschillende werkzaamheden beschikbaar zijn. Gezien de korte tijdspanne is het aantal gekeurde installaties behoorlijk groot. Op dit moment is er nog een installatie in procedure bij de BZG. Voor zover bij de BZG bekend, zal er op korte termijn één installatie ter beoordeling worden aangeboden en naar verwachting later dit jaar nog een aantal.'

Bittere noodzaak

De waterzuiveringsplicht voor de glastuinbouw is voor de overheid belangrijk om uiterlijk in 2027 te kunnen voldoen aan de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water. Deze richtlijn is in 2000 van kracht geworden, maar anno 2018 ziet het er niet naar uit dat de doelstellingen in 2027 worden gehaald. 'De waterzuiveringsplicht is onderdeel van de doelstelling om in 2027 emissieloze kassen of kassen met een gesloten keten te realiseren. Dit is in lijn met de plannen van het kabinet om te streven naar een circulaire economie, waarbij de keten zoveel mogelijk gesloten is,' zegt Jane Alblas van de Unie van Waterschappen. De waterschap-

ACTUEEL

pen lopen daarbij echter tegen het probleem van een teveel aan stikstof, fosfor en gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Die zijn met name afkomstig van de land- en tuinbouw en vormen een bedreiging voor de waterkwaliteit. LTO Glaskracht Nederland biedt speciaal voor de glastuinbouwbedrijven in het noorden en oosten van het land een gratis scan aan in het kader van het Maatregelprogramma DuurSaam Glashelder. De koepel voor de glastuinbouw doet dat samen met de waterschappen Hunze en Aa's en Vechtstromen, de provincies Drenthe en Groningen en de gemeenten Emmen, Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren.

Hoewel in deze twee regio's nog veel moet worden verbeterd, meent Gerbrand van 't Klooster van Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) Nederland dat er de afgelopen jaren al veel vooruitgang is geboekt bij het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlakte water in ons land. 'Zowel de Meststoffenwet als de Gewasbeschermingswet legt veel verplichtingen en maatregelen op,' zo merkt hij op. Van 't Klooster is nauw betrokken bij het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer dat LTO Nederland heeft opgesteld op uitnodiging van de Rijksoverheid. Volgens hem zou de focus moeten liggen op het verbeteren van gewasbescherming, natuurlijke vormen van plaagbestrijding en het benutten van genetische vooruitgang die gewassen van nature sterker maken. 'Wij zetten in op een breed aantal maatregelen. Belangrijk zijn bijvoorbeeld bodemaatregelen die de bodem gezond en vitaal houden, zodat het organischestofgehalte ten minste op peil blijft. Daardoor wordt het water

Jane Alblas

vasthoudend vermogen beter, wordt een hogere opbrengst bereikt en daarmee de benutting van mineralen verbeterd.'

Administratieve rompslomp

De overheid geeft steun aan het DAW, maar als het aan Van 't Klooster ligt, mag ze de hand ook wel enigszins in eigen boezem steken. Het verbeteren van de waterkwaliteit is een forse en ingewikkelde opgave en er moet veel gebeuren. 'Samenwerking tussen boeren, tuinders en overheden, met name waterschappen, is essentieel om succes te bereiken. Dat kost veel geld. Geld dat door boeren en tuinders zelf moet worden opgebracht door de investeringen die zij moeten doen. LTO heeft daarvoor zelf geld vanuit het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, dat was bestemd voor boeren, laten reserveren voor watermaatregelen. Het budget is er dus wel, maar de administratieve rompslomp maakt het voor individuele boeren haast onmogelijk om daar aanspraak op te maken.' Van 't Klooster pleit ervoor dat provincies de subsidie-regelingen openstellen. Hij zou graag zien dat zij wat meer dynamiek tonen omwille van een betere waterkwaliteit. Ook Guus Meis van LTO Glaskracht

meent dat de overheid wel wat proactiever mag zijn. Wat hem betreft, zou er door de rijksoverheid meer gecommuniceerd mogen worden over de zuiveringsplicht. De naar schatting 4.000 glastuinbouwbedrijven in ons land hebben een gezamenlijke omvang van 10.000 hectare. In hoeverre het hen op korte termijn gaat lukken om bij te dragen aan de kwaliteit van het oppervlaktewater, valt moeilijk te voorspellen. De verplichting is nog maar net ingetreden, en daarnaast hebben collectieven van telers van de overheid de mogelijkheid gekregen om uitstel tot 2021 aan te vragen. 'Deze bedrijven hadden tot en met 31 december 2017 de tijd om een verzoek tot maatwerk aan te vragen bij het bevoegd gezag. Zo krijgen ze iets meer tijd. Bij collectief zuiveren moet er namelijk meer geregeld worden, wat meer tijd kost. Denk bijvoorbeeld aan vergunningsprocedures, aansluitovereenkomsten enzovoort', stelt Jane Alblas. Het zal dus nog even duren voordat het resultaat van de zuiveringsplicht merkbaar is. Wie denkt dat ook de handhavers tijd nodig hebben om actief te worden, komt echter bedrogen uit. Het bevoegd gezag, dat bestaat uit het waterschap, de gemeente en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, kan bij overtreding

een dwangsom opleggen, een bestuurlijke boete uitschrijven of strafrechtelijke handhaving opleggen. Dat laatste middel zal vooral worden ingezet wanneer er een bewuste overtreding wordt geconstateerd. Reken er maar op dat de autoriteiten streng zullen zijn. Eén ding is namelijk nu al duidelijk: zelfs met deze waterzuiveringsplicht zal Nederland moeite hebben om aan de doelstellingen voor 2027 te voldoen. Vanuit die optiek zal handhaving van deze wet dus bittere noodzaak zijn.

De verplichting voor glastuinbouwbedrijven om vanaf 1 januari dit jaar zelf het water te zuiveren, is krakend en piepend van start gegaan. Voor nu mag u denken dat dat kraken en piepen te wijten is aan het ijs. Maar de eis van de overheid wordt en blijft straks de kille waarheid.

Be social

Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/artikel.asp?id=23-7386